

Jak se na lidech zrcadlí slavná zář Páně

j+5 7. 4. 2024

L 24,13-35: Téhož dne se dva z nich ubírali do vsi jménem Emaus, která je od Jeruzaléma vzdálena asi tři hodiny cesty, a rozmlouvali spolu o tom všem, co se událo. A jak to v řeči probírali, připojil se k nim sám Ježíš a šel s nimi. Ale něco jako by bránilo jejich očím, aby ho poznali. Řekl jim: „O čem to spolu rozmlouváte?“ Oni zůstali stát plni zármutku. Jeden z nich, jménem Kleofáš, mu odpověděl: „Ty jsi asi jediný z Jeruzaléma, kdo neví, co se tam v těchto dnech stalo!“ On se jich zeptal: „A co to bylo?“ Oni mu odpověděli: „Jak Ježíš Nazaretského, který byl prorok mocný slovem i skutkem před Bohem i přede vším lidem, naši velekněží a členové rady vydali, aby byl odsouzen na smrt, a ukřižovali ho. A my jsme doufali, že on je ten, který má vykoupit Izrael. Ale už je to dnes třetí den, co se to stalo. Ovšem některé z našich žen nás ohromily: Byly totiž zrána u hrobu a nenalezly jeho tělo; přišly a vyprávěly, že měly i vidění andělů, kteří říkali, že je živ. Někteří z nás pak odešli ke hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy vypravovaly, jeho však neviděli.“ A on jim řekl: Jak jste nechápaví! To je vám tak těžké uvěřit všemu, co mluvili proroci! Což neměl Mesiáš to vše vytrpět a vejít do slávy?“ Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. Když už byli blízko vesnice, do které šli, on jako by chtěl jít dál. Oni ho však začali přemlouvat: „Zůstaň s námi, vždyť už je k večeru a den se schyluje.“ Vešel tedy a zůstal s nimi. Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, vzdal díky, lámal a rozdával jim. Tu se jim otevřely oči a poznali ho; ale on zmizel jejich zrakům. Řekli si spolu: „Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“ A v tu hodinu vstali a vrátili se do Jeruzaléma; našli jedenáct učedníků a jejich druhy pohromadě. Ti jim řekli: „Pán byl opravdu vzkříšen a zjevil se Šimonovi.“ Oni pak vypravovali, co se jim stalo na cestě a jak se jim dal poznat, když lámal chléb.

2K 3,17-18: Kde je Duch Páně, tam je svoboda. Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě – to vše mocí Ducha Páně.

Dva muži, o nichž nevíme nic než to, že bývali pohromadě s Ježíšovými žáky, se ubírali do vesnice, co se do ní jde z města tak dvě hodiny. Rozprávěli o událostech posledních dnů. Kdosi se k nim přidal a ptal se, o čem to spolu mluví. Zažili ty popisované události zblízka, takže měli co vyprávět. On také. A na jejich rozhovoru bylo vidět, jak se dá na tutéž věc dívat rozdílně.

I. Co říkali učedníci

Vylíčili to tak, jak tomu rozuměli, a to, co říkali, vůbec nebylo hloupé. Řekli, že Ježíš byl prorok mocný slovem i skutkem před Bohem i před lidmi. Prorok, to je někdo, kdo nabízí, jak by to tady na zemi pro nás chtěl Bůh, a srovnává to s tím, jak my to tu žijeme. Kdo má vyléčit tenhle svět, toho si lidi musí všimnout a důvěřovat mu, a to se i stalo. Ono se stává i jiným, že sklízí obdiv, ale to zdaleka nestačí. Tenhle prorok byl mocný slovem i skutkem i před Bohem, což znamená, že co dělal, dělal dobře, tak jak to opravdu chce Bůh, a to o těch jiných obdivovaných už zhusta neplatí.

Lidi ho ocenili. Byl to zážitek, jak ho vítali, když přicházel do hlavního města. Ale o pár dnů později se ho chtěl dav naopak zbavit: ještě nám to všechno zkazí, dejte ho pryč, zabijte ho, skandovali. A tak se stalo, že ho naše vrchnost nechala soudit a ukřižovat. Prorok mocný slovem i skutkem to byl a my jsme doufali, že je to on, kdo přinese, co tenhle národ potřebuje. Škoda, že to nevyšlo.

Vůbec není hloupé, co říkali ti dva. Mnoho lidí Ježíšovu důležitost nedocenil nebo ani nepostřehne. Oni ano. Nadějný, schopný, Bohem pověřený, jenže ztroskotal. Obrovské naděje jsme do něj vkládali, ale asi to byl omyl – takhle to viděli.

II. Co neříkal Ježíš

Ti dva netušili, že mluví s Ježíšem, protože jim cosi brání ho poznat, a tak to vědí jen čtenáři. A Ježíš jim to neřekl. Udělal to nejlepší, co můžete udělat, když potkáte někoho, kdo je smutný: nechal je mluvit. Ať řeknou, co je trápí a co prožívají. Útěchy typu „to bude dobrý“ by jim stejně nepomohly. Doufali v něco, co nevyšlo, a mají za to, že to asi nebyl ten pravý, a oni – když na něj vsadili – tedy prohráli. Jacísi andělé prý povídali, že je Ježíš živ, což je tedy překvapivé, tak se učedníci šli přesvědčit, že v jeho hrobu opravdu nikdo není, jeho však neviděli.

III. Co Ježíš řekl

Vyprávěl jim úplně stejný příběh, jenže z jiného pohledu. Zatímco oni mluvili o skličujícím zklamání, které prožili, on to vzal odjinud. „Copak nečtete Bibli?“ řekl jim. Tam je klíč ke všemu, o čem jste právě mluvili.“

Potom začal od Mojžíše a proroků a vykládal jim, co se na něj v Písmu vztahovalo.

Nevíme, které texty jim připomněl, a můžeme se leda dohadovat. Třeba o Božím pověření k radostné zvěsti pro pokorné a o svobodě pro zajaté, ale taky o trpícím služebníkovi, kterého se všichni zřekli, a tak dál. Je tam těch motivů milion a dávají dohromady celek, který lze číst různě. My ho po křesťansku čteme jako příběh Boží nabídky a jak jsme s ní naložili a co bude dál: Bůh stvořil všechno, co je (včetně člověka), a viděl, že je to dobré, ba velmi dobré. Jenže se to pokazilo a nikdo to neumí spravit, a tak se Bůh rozhodl, že to spraví sám. Mnohokrát kvůli té opravě pozval lidi ke spolupráci. Dokladů je o tom v Bibli spousta. Moc to však nešlo – někdy se sice našli tací, kteří chtěli svět napravit, ale po svém a Bůh by jim jen překážel, a jindy nebyl zájem. Až se Boha rovnou zkusili zbavit (na Velký pátek). Pozorovatel by řekl, že tím ty Boží pokusy o nápravu skončily, jenže ono to naopak znamená, že skončila ta lidská výpomoc a Bůh to řeší sám.

Takhle ten dlouhý příběh čteme – že na ten malér nestačíme a Bůh ho řeší sám. Jak, o tom jsou Velikonoce: Zavřete-li Boží lásku do klece, aby neotravovala, nezůstane tam. Pohřbíte-li naději, jako to udělali Ježíšovi blízcí, ona v tom hrobě nezůstane.

IV. Jak to bylo dál

To, že Ježíše lidi zavrhli, odsoudili a zabil, vnímali ti dva jako neslavný konec, nad nímž se nedá jen tak mávnout rukou. Útěchy typu „to bude dobrý“ by jim nepomohly a vyzněly by lacině, jejich zklamání na to bylo příliš veliké. Proto jim ten příběh Ježíš vyprávěl jinak a posvětil na něj tím, co už znali od proroků a ze žalmů: že Boží sláva přichází a prochází cestou utrpení. Když na to utrpení a prohru dojde, vypadá to sice, jako že Boží vůle dostala na frak, jenže nedostala – je to tak, že právě tudy vyjde najevo, jaká byla a je. Naráží tu na sebe, jak by to tady na zemi pro nás chtěl Bůh, a jak my to tu žijeme.

Ti dva porozuměli, že se setkali se samotným Ježíšem, a taky už jim začalo docházet, jak to Bůh míní s tou nápravou polámaného světa – uviděli láskyplné přijetí provinilých, pozvánku pro nezasloužilé a k tomu nabídkový list, jak přijmout a prožívat vděčnost.

Předtím u hrobu Ježíše neviděli, to až teď ho poznali – ale to už si na něj zas nemohli sáhnout. Asi jako my dnes. Tak s tím šli mezi lidi, aby jim řekli, že je Bůh mezi nimi, i když ho nevidí. Že přišel mezi dobré i zlé, mezi ustarané i spokojené, smutné i veselé, aby jim nabídl blízkost Božího království, Boží milosrdný soud a otevřenou náruč. Je s vámi, když jste – v jeho jménu – s druhými lidmi. To je pak uprostřed nás.

V jednom prastarém příběhu se vypráví, jak se praotec Jákob – opuštěný a tou dobou na útěku – probral ze sna, který končil Božím výrokem: „Nikdy tě neopustím, ale učiním, co jsem ti slíbil.“ Probudil se a zvolal: „Jistě je na tomto místě Hospodin, a já jsem to nevěděl!“ Cosi podobného zažili ti dva u Emaus. Nebyl to sen, ale zklamání, které je zcela pohltilo a všechno ostatní jim zastřelo. Když se z něj probrali – stalo se to při společném lámání chleba – spatřili, že je Bůh s námi i tam, kde bychom to nečekali a kde už jsme to vzdali.

Tady příběh těch dvou končí. Teď je řada na vás – abyste tak jako oni zase šli mezi lidi a vyprávěli jim o Boží lásce a o odpuštění a abyste jim vyřídili, že na Velikonoce dostaly smrt a peklo náhubek. Bůh na nás nezapomíná ani v těch nejtěžších chvílích, tak se ničeho a nikoho nebojte, vždyť kde je duch Páně, tam je svoboda. A to už je důvod k pořádné radosti ze života.

Neodcházíme odsud s prázdnou a před Bohem jsme nevyšli na prázdnou. Proto smíme ve víře přijmout Boží požehnání:

Kristus Ježíš, který zemřel a který byl vzkříšen, je na pravici Boží a přimlouvá se za nás!

Je-li s vámi Bůh, kdo by vás od něj dokázal odehnat? Neúspěch? Lidské sobectví? Nemoci? Hanebná vrchnost? Obavy z budoucnosti? Nouze nebo naopak bohatství a přemíra štěstí? Ale vždyť ani lákadla ani trápení ani nic jiného přece není silnější než Bůh. A chce-li Bůh být s vámi, kdo mu vás vezme? Nikdo a nic v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.

Kéž vám tahle slova znějí v uších cestou domů a kéž vás provázejí a hřejí v srdci, kamkoli vám v životě bude dáno jít:

Od Boží lásky v Kristu nás nic a nikdo neodloučí. Amen.